

K11G K13,5G K15G

T9 T10,5

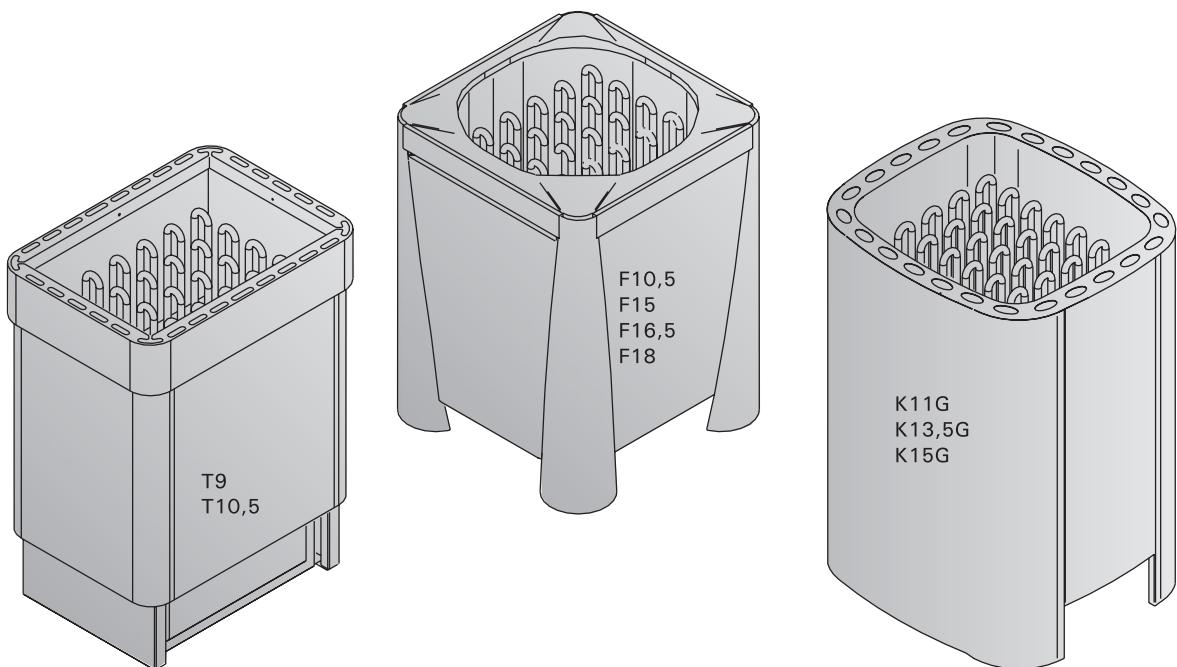
F10,5 F15 F16,5 F18

FI

Sähkökiukaan käyttö- ja asennusohje

SV

Monterings- och bruksanvisning för bastuagggregat

SISÄLLYS**FI**

1. KÄYTTÖOHJE	3
1.1. Kiukivien latominen	3
1.2. Saunahuoneen lämmitys	4
1.3. Kiukaan ohjauskeskus	4
1.4. Löylynheitto	4
1.4.1. Löylyvesi	5
1.4.2. Saunahuoneen lämpötila ja kosteus	5
1.5. Saunomisohjeita	5
1.6. Varoituksia	5
1.7. Häiriötilanne	6
2. SAUNAHUONE	6
2.1. Saunahuoneen eristäminen ja seinämateriaalit	6
2.1.1. Saunan seinien tummuminen	7
2.2. Saunahuoneen lattia	7
2.3. Kiusteho	7
2.4. Saunahuoneen ilmanvaihto	7
2.5. Saunahuoneen hygienia	8
3. ASENNUSOHJE	9
3.1. Ennen asentamista	9
3.2. Kiukaan kiinnitys lattiaan	10
3.3. Suojakaide	10
3.4. Ohjauskeskuksen ja anturin asennus	10
3.5. Sähkökytkennät	10
3.6. Sähkökiukaan eristysresistanssi	11
4. VARAOSAT	11

INNEHÅLL**SV**

1. BRUKSANVISNING	3
1.1. Hur bastustenarna bör staplas	3
1.2. Uppvärmning av bastu	4
1.3. Aggregatets styrenhet	4
1.4. Kastning av bad	4
1.4.1. Vattenkvalitet	5
1.4.2. Temperatur och luftfuktighet	5
1.5. Badanvisningar	5
1.6. Varningar	5
1.7. Vid störningar	6
2. BASTU	6
2.1. Isolering av bastu, väggmaterial	6
2.1.1. Väggarna i bastun mörknar	7
2.2. Bastuns golv	7
2.3. Aggregatets effekt	7
2.4. Ventilation	7
2.5. Bastuhygien	8
3. MONTERINGSANVISNING	9
3.1. Före montering	9
3.2. Bastuaggregatets fastsättning i golvet	10
3.3. Skyddsräcke	10
3.4. Montering av styrcentral och sensor	10
3.5. Elinstallation	10
3.6. Elaggregatets isoleringsresistans	11
4. RESERVDELAR	11

Kiukaan käyttötarkoitus:

KG-, T- ja F-mallin kiukaat on tarkoitettu suurten saunojen lämmittämiseksi löylylämpötilaan. Muuhun tarkoitukseen käyttö on kielletty.

Perhekäytössä oleville kiukaille ja ohjauslaitteille takuuaika on kaksi (2) vuotta. Talosaunojen kiukaille ja ohjauslaitteille takuuaika on yksi (1) vuosi. Laitoskäytössä oleville kiukaille ja ohjauslaitteille takuuaika on kolme (3) kuukautta.

Lue käyttäjän ohjeet huolellisesti ennen käyttöönottoa.

HUOM!

Tämä asennus- ja käyttöohje on tarkoitettu saunaan omistajalle tai saunan hoidosta vastaavalle henkilölle sekä kiukaan sähköasennuksesta vastaavalle sähköasentajalle.

Kun kiuas on asennettu, luovutetaan nämä asennus- ja käyttöohjeet saunaan omistajalle tai saunan hoidosta vastaavalle henkilölle.

Parhaat onnittelut hyvästä kiuasvalinnastanne!

Aggregatets användningsändamål:

Aggregaten av modell KG, T och F är avsedda för uppvärmning av stora bastur. Annan användning av aggregaten är förbjuden.

Garantitiden för de bastuaggregat och den kontrollutrustning som används i familjebastur är två (2) år. Garantitiden för de bastuaggregat och den kontrollutrustning som används i bastur i flerfamiljshus är ett (1) år. Garantitiden för de bastuaggregat och den kontrollutrustning som används i bastur på institutioner är tre (3) månader.

Studera bruksanvisningarna noggrant innan aggregatet tas i bruk.

OBS!

Monterings- och bruksanvisningarna är avsedda för bastuns ägare eller den som ansvarar för skötseln av bastun samt för den elmontör som ansvarar för elinstallationerna.

När bastuaggregatet monterats, skall montören överläta dessa anvisningar till bastuns ägare eller till den som ansvarar för skötseln av bastun.

Våra bästa gratulationer till ett gott val av bastuaggregat!

1. KÄYTTÖOHJE

1.1. Kiuaskivien latominen

Sähkökiukaalle sopiva kivistökokonaisuus on halkaisijaltaan 5–10 cm. Kiuaskivinä tulee käyttää vartavasten kiukaisiin tarkoitettuja, tunnettuja, massiivisia kiuaskiviä. Keveiden, huokoisten ja samankokoisten keräämisten "kivien" käyttö on kielletty, koska ne saattavat aiheuttaa vastusten liiallisen kuumenemisen sekä rikkoutumisen. Samoin pehmeitä vuolukiviä ei saa käyttää kiuaskivinä.

Kivet on syytä pestää kivipölystä ennen latomista. Kivet ladotaan kiukaan kivitilaan rostin päälle, kummanskelementtiin (vastusten) väleihin siten, että kivet kannattavat toisensa. Kiven paino ei saa jäädä vastusten varaan.

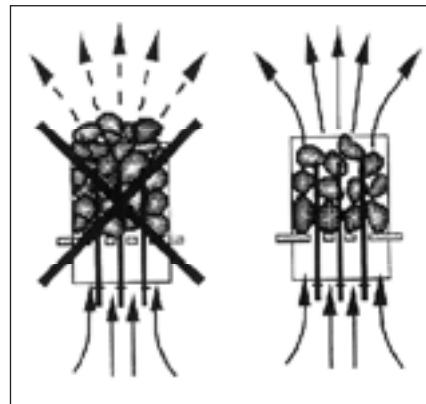
Kiviä ei saa lataa liian tiiviisti, jotta ilmankierto kiukaan läpi ei estyisi. Katso kuva 1. Kiviä ei saa myöskään kiilata tiukasti vastusten väliin, vaan kivet on ladottava väljästi. Aivan pieniä kiviä ei ole syytä ladata kivitilaan lainkaan.

Kiven tulee peittää vastukset kokonaan. Mitäään korkeaa kehoa kivistä ei saa rakentaa vastusten päälle.

Käytön aikana kivet rapautuvat, minkä vuoksi ne on ladottava uudelleen vähintään kerran vuodessa ja kovassa käytössä useammin. Samalla pitää poistaa kiukaan alaosaan kertynyt kivijäte ja uusia rikkoutuneet kivet.

Takuu ei vastaa vioista, jotka aiheutuvat muiden kuin tehtaan suosittelemien löylykivien käytöstä. Takuu ei myöskään vastaa vioista, jotka aiheutuvat siitä, että käytössä murentuneet tai liian pienet kivet ovat syynä kiukaan ilmankierron tukkuutumiseen.

Kiukaan kivitilaan eikä läheisyyteen saa ladata mitään sellaisia esineitä tai laitteita, jotka muuttavat kiukaan läpi virtaavan ilman määräät tai suuntaa aiheuttaen näin vastuksiin liiallisen kuumenemisen sekä palovaaran seinäpintoihin!

Kuva 1. Kiuaskivien ladonta
Bild 1. Stapling av bastustenar

1. BRUKSANVISNING

1.1. Hur bastustenarna bör staplas

Stenar med en diameter på 5–10 cm är lämpliga för elaggregatet. Använd endast massiva bastustenar av välgående märke som uttryckligen är avsedda att användas i bastuaggregat. Det är förbjudet att använda lätta, porösa keramiska stenar av samma storlek, eftersom de kan orsaka alltför hög temperatur i motstånden, varvid motstånden kan gå sönder. Använd inte heller mjuk täljsten som bastustenar.

Det är skäl att tvätta av dammet innan stenarna packas i aggregatet. Stenarna staplas på rosten i stenboet, mellan värmeelementen (motstånden) på så sätt, att stenarna bär upp varandra. Stenarnas tyngd får inte belasta motstånden.

Stenarna får inte packas alltför tätt, eftersom luftcirkulationen då kan hindras. Se bild 1. Kila inte heller fast stenar mellan värmeelementen, utan placera dem så att de sitter löst. Riktigt små stenar bör inte alls användas.

Stenarna skall helt täcka värmeelementen. Stapla dock inte upp en stor hög på elementen.

Stenarna vittrar med tiden, varför de bör staplas om på nytt minst en gång per år, vid flitigt bruk något oftare. Avlägsna samtidigt skräp och smulor i botten av aggregatet och byt ut stenar vid behov.

Garantin täcker inte fel som förorsakas av att andra stenar än sådana som rekommenderats av tillverkaren används. Garantin täcker inte heller fel som förorsakas av att vittrat stenmaterial eller småstenar blockerar aggregatets luftcirkulation.

Det är förbjudet att i aggregatets stenutrymme eller dess närhet placera föremål eller anordningar som ändrar mängden luft som passerar genom aggregatet eller ändrar luftens riktning och därigenom orsaka överhettning i motstånden och brandfara i väggtyorna!

1.2. Saunahuoneen lämmitys

Aina ennen kiukaan päälekytkentää tulee tarkastaa, ettei kiukaan päällä tai lähetäisyydellä ole mitään tavaroita. Katso kohta 1.6. "Varoituksia".

Kiuas ja kivet tuottavat ensimmäisellä lämmityskerralla hajuja, joiden poistamiseksi on järjestettävä saunahuoneeseen hyvä tuuletus.

Kiukaan tehtävä on lämmittää saunahuone ja kiukaan kivet löylylämpötilaan. Jos kiuas on teholtaan sopiva saunahuoneeseen, hyvin lämpöeristetty sauna lämpenee löylykuntaan noin tunnin aikana. Katso kohta 2.1. "Saunahuoneen eristäminen ja seinämaaterialit". Sopiva lämpötila saunahuoneessa on noin +65 °C – +80 °C.

Kiuaskivet kuumenevat löylykuntaan yleensä samassa ajassa kuin saunahuonekin. Liian tehokas kiuas lämmittää saunailman nopeasti, mutta kivet saattavat jäädä alilämpöisiksi ja laskevat löylyveden läpi. Jos taas kiuasteho on saunahuoneeseen nähdyn liian pieni, saunaon lämpenee hitaasti ja kylpijä saattaa yrittää löylyn avulla (heittämällä vettä kiukaalle) nostaa saunan lämpötilaa, mutta löylyvesi vain jäähyttää kiukaan kivet nopeasti ja hetken päästä saunassa ei ole lämpöä tarpeeksi, eikä kiuaskaan pysty antamaan löylyä.

Jotta löylynautinto kylpiessä toteutuisi, tulee kiuasteho valita huolella esitteiden tietojen perusteella saunahuoneeseen sopivaksi. Katso kohta 2.3. "Kiuasteho".

1.3. Kiukaan ohjauskeskus

KG-, T- ja F-mallin kiukaat tarvitsevat erillisen ohjauskeskuksen, jonka avulla kiuasta käytetään. Ohjauskeskuksen tulee olla saunahuoneen ulkopuolella kuivassa tilassa n. 170 cm korkeudella. Ohjauskeskukseen on liitettyä saunan lämpötilaa tunnusteleva anturi, jonka avulla ohjauskeskus ylläpitää säädettyä lämpötilaa saunassa. Lämpötilaa tunnusteleva anturi sekä ylikuumenemissuoja sijaitsevat kiukaan yläpuolelle asennetussa anturirasiassa. Anturirasia tulee asentaa kyseessä olevan ohjauskeskusmallin asennusohjeen mukaisesti. KG-, T- ja F-mallin kiukaita voidaan ohjata seuraavilla ohjauskeskuksilla:

- Harvia C150
- Harvia C150VKK (vain yhteiskäyttö)
- Harvia C260VKK (vain yhteiskäyttö)
- Harvia Griffin
- Harvia Fenix

Tutustu ohjauskeskuksen mukana toimitettaviin käyttöohjeisiin.

1.4. Löylynheitto

Saunan ilma kuivuu lämmetessään ja sen vuoksi sopivan kosteuden aikaansaamiseksi on tarpeellista heittää kiukaan kuumille kiville vettä.

Veden määrällä säädetään sopiva löylykosteus. Kun ilman kosteus on sopiva, kylpijän iho hikoilee ja saunassa on helppo hengittää. Kylpijän tulee heittää löylyvettä pienellä kipolla tunnustellen ihollaan ilman kosteuden vaikutusta. Liian korkea kuumuus ja kosteuspitoisuus tuntuvat epämiellyttäväiltä.

Pitkäaikainen oleskelu kuumassa saunassa aiheuttaa kehon lämpötilan kohoamisen, mikä saattaa olla vaarallista.

Löylykipon tilavuus saa olla korkeintaan 0,2 l. Kiukaalle ei saa heittää tai kaataa kerralla suurempaa määrää vettä, sillä liiallinen vesimäärä saattaa höyrystyessään lentää kiehuvan kuuman kylpijoiden päälle.

Varo myös heittämästä löylyä silloin, kun joku on

1.2. Uppvärmning av bastu

Innan man kopplar på aggregatet, måste man alltid kolla att det inte finns några varor på aggregatet eller i omedelbara närområdet av aggregatet. Se punkt 1.6. "Varningar".

Första gången aggregatet och stenarna värmes upp avger de lukter som bör avlägsnas genom god ventilation.

Aggregatets uppgift är att varma upp bastun och bastustenarna till badtemperatur så snabbt som möjligt. Om aggregatets effekt är lämplig för bastun, värmes en välisolerad bastu upp på ca 1 timme. Se punkt 2.1. "Isolering av bastun, väggmaterial". Lämplig temperatur i bastun är ca +65° – +80 °C.

När bastun är varm är också bastustenarna i regel så varma att man kan kasta bad. Ett aggregat med alltför hög effekt värmer upp luften snabbt, medan stenarna ännu kan ha så låg temperatur att vattnet rinner igenom. Om aggregatets effekt i stället är för låg i förhållande till bastuns volym, värmes rummet upp långsamt. Om badaren då försöker höja temperaturen genom att kasta bad, kyler badvattnet snabbt ner stenarna, varvid badtemperatur snart är alltför låg.

För att garantera sköna bad måste aggregatets effekt alltså vara noggrant beräknad enligt riktuppgifterna i broschyrén. Se punkt 2.3. "Aggregatets effekt".

1.3. Aggregatets styrenhet

Aggregaten av modell KG, T och F kräver en separat styrcentral. Styrcentralen bör placeras utanför bastun i ett torrt utrymme på ca 170 cm höjd. Till styrcentralen kopplas ett värmesensor med vars hjälp styrcentralen upprätthåller den inställda temperaturen. Sensoren och ett överhettningsskydd finns i en sensordosa som monteras på väggen ovanför aggregatet. Monteringen skall ske enligt monteringsanvisningarna för respektive styrcentral. Följande styrcentraler är avsedda för KG-, T- och F-modellerna:

- Harvia C150
- Harvia C150VKK (bara kollektivbastur)
- Harvia C260VKK (bara kollektivbastur)
- Harvia Griffin
- Harvia Fenix

Bekanta dig med användaranvisningar som följer med styrenheten.

1.4. Kastning av bad

Luften i bastun blir torrare när den värmes upp. För att uppnå lämplig luftfuktighet är det nödvändigt att kasta bad på de heta stenarna.

Luftfuktigheten ökar ju mera vatten man kastar på stenarna. Luftfuktigheten är lagom, när huden börjar svettas och det är lätt att andas. Kasta lite bad åt gången med en liten skopa och känn efter hur fuktigheten påverkar dig. En alltför hög temperatur och luftfuktighet känns obehaglig.

Långvarigt badande i en het bastu höjer kroppstemperaturen och kan vara farligt.

Badskopan skall rymma högst 0,2 l. Kasta eller häll inte mer än så åt gången, eftersom hett vatten då kan stänka upp på badarna.

Kasta inte heller bad när någon är i närheten av aggregatet, eftersom den heta ångan kan orsaka brännskador.

kiukaan läheisyydessä, sillä kuuma höyry saattaa aiheuttaa palovamman.

1.4.1. Löylyvesi

Löylyvetenä tulee käyttää vettä, joka täyttää talousvedelle annetut laatuvaatimukset. Veden laatuun oleellisesti vaikuttavia tekijöitä ovat:

- humuspitoisuus (väri, maku, saostumat); suositus alle 12 mg/l.
- rautapitoisuus (väri, haju, maku, saostumat); suositus alle 0,2 mg/l.
- kovuus; tärkeimmät aineet ovat mangaani (Mn) ja kalsium (Ca) eli kalkki, suositus mangaanille alle 0,05 mg/l ja kalsiumille alle 100 mg/l.

Kalkkipitoisesta löylyvedestä jää vaalea tahnamainen kerros kiukaan kiviin ja metallipinnoille. Kivien kalkkeutuminen heikentää löylyominaisuuksia.

Rautapitoisesta vedestä jää kiukaan pintaan ja vastuihin ruosteinen kerros, joka aiheuttaa syöpymistä.

Humus- ja kloripitoisen veden sekä meriveden käyttö on kielletty.

Löylyvedessä voi käyttää ainoastaan löylyveteen tarkoitettuja hajusteita. Noudata pakauksen antamia ohjeita.

1.4.2. Saunahuoneen lämpötila ja kosteus

Ilman lämpötilan ja kosteuden mittaamiseen on saatavana mittareita, jotka soveltuват sauna käyttöön. Koska jokainen ihminen kokee löylyn vaikutuksen eri tavalla, ei voida antaa tarkkoja saunomislämpötiloja tai kosteusprosentteja, jotka olisivat yleispäteviä – sisäinen tunne on kylpijän paras mittari.

Saunahuoneeseen tulee järjestää asianmukainen ilmanvaihto, sillä saunan ilman tulee olla hapekasta ja helposti hengittäävä. Katso kohta 2.4. "Saunahuoneen ilmanvaihto".

Ihmiset kokevat saunomisen terveelliseksi ja virkistäväksi. Sauna puhdistaa, lämmittää, rentouttaa, rauhoittaa, lievittää ahdistusta ja antaa rauhallisena paikkana mahdollisuuden mietiskelyyn.

1.5. Saunomisohjeita

- Aloita saunominen peseytymisellä. Suihkussa käynti saattaa riittää.
- Istu löylyssä niin kauan kun tuntuu mukavalta.
- Hyviin saunatapoihin kuuluu, että huomioit muut saunojat häritsemättä heitä äänekkällä käytökselläsi.
- Älä aja muita lauteilta liiallisella löylyllä.
- Unohda kiire ja rentoudu!
- Jäähdytä eli vilvoittele liiaksi kuumennutta ihoasi.
- Jos olet terve, voit nauttia jäähdystelyn yhteydessä uimisesta, mikäli sellaiseen on mahdollisuus.
- Peseydy saunomisen lopuksi. Nauti nestetapaion palauttamiseksi raikasta juomaa.
- Lepäile, anna olosi tasaantua ja pue päällesi.

1.6. Varoitukset

- Meri- ja kostea ilmasto saattavat vaikuttaa kiukaan metallipintoihin syövyttävästi.
- Älä käytä saunaavaatteiden tai pyykkienvaunuun palovaaran vuoksi, sähkölaitteetkin saattavat vioittua runsasta kosteudesta.
- Kuumaa kiuasta tulee varoa, sillä kiukaan kivet

1.4.1. Vattenkvalitet

Vattnet som kastas på bastustenarna skall uppfylla kvalitetskraven på bruksvatten. De faktorer som främst påverkar vattenkvaliteten är följande:

- humushalten (färg, smak, avlagringar); rekommendation under 12 mg/l.
- järnhalt (färg, lukt, smak, avlagringar); rekommendation under 0,2 mg/l.
- hårdhet; viktigaste ämnena är mangan (Mn) och kalcium (Ca), d.v.s. kalk; rekommendation för mangan 0,05 mg/l och för kalcium under 100 mg/l.

Kalkhaltigt vatten lämnar en ljus, krämig avlagring på bastustenar och metallytor. Förfuktning försämrar bastuns egenskaper.

Järnhaltigt vatten lämnar en avlagring av rost på stenarna och motstånden, vilket orsakar korrasjon.

Det är förbjudet att använda humus- och klorhaltigt vatten samt havsvatten.

Endast doftämnen som är avsedda för bastubadvatten får användas. Följ förpackningens anvisningar.

1.4.2. Temperatur och luftfuktighet

För mätning av temperatur och luftfuktighet finns separata mätare som lämpar sig för bruk i bastur. Eftersom var och en upplever bastun och effekterna av att kasta bad på sitt eget individuella sätt, kan ingen exakt och allmänt "optimal" badtemperatur och luftfuktighet angas – badarens välbefinnande är den bästa mätaren.

Ventilationen i bastun bör vara väl ordnad. Luften i bastun skall vara syrerik och lätt att andas. Se punkt 2.4. "Ventilation".

Ett bastubad känns hälsosamt och uppfriskande. Bastun gör dig ren, varm, avslappnad och lugn och är en utmärkt plats för stilla funderingar och kontemplation.

1.5. Badanvisningar

- Börja bastubadandet med att tvätta dig. En dussh kan vara tillräcklig.
- Sitt i bastun så länge det känns behagligt.
- Det hör till god bastused att ta hänsyn till andra badare, t.ex. genom att undvika högljutt och störande beteende.
- Kör inte bort andra badare genom att kasta alltför mycket bad.
- Glöm all jäkt och koppla av.
- Svalka dig emellanåt i duschen eller i frisk luft, eftersom huden blir uppvärmd.
- Om du är frisk kan du svalka kroppen genom att simma.
- Avsluta bastubadandet med att tvätta dig. Drick något fräscht och läskande för att återställa vätskebalansen.
- Vila och låt kroppen återhämta sig och återfå normal temperatur. Klä på dig.

1.6. Varningar

- Havsluft och fuktig luft i allmänhet kan orsaka korrasjon på aggregatets metallytor.
- Använd inte bastun som torkrum för tvätt – det medför brandfara! Elinställningarna kan dessutom ta skada av riklig fukt.
- Se upp för aggregatet när det är uppvärmt

- ja metalliosat kuumenevat ihoa polttaviksi.
- Kiukaan kiville ei saa heittää kerralla liiaksi vettä, sillä kuumista kivistä höyristynyt vesi on polttavaa.
- Lapsia, liikuntarajoitteisia, sairaita ja heikkokuntoisia ei saa jättää yksin saunaan.
- Saunomiseen liittyvät terveydelliset rajoitteet tulee selvittää lääkärin kanssa.
- Vanhempien on estettävä lasten pääsy kiukaan läheisyyteen.
- Pienten lasten saunottamisesta on keskustelataa neuvolassa.
 - ikä?
 - saunomislämpötila?
 - saunomisaika?
- Liiku saunaassa noudattaen erityistä varovaisuutta, koska lauteet ja lattiat saattavat olla liukkaita.
- Älä mene kuumaan saunaan huumaavien aineiden (alkoholi, lääkkeet, huumeet ym.) vaikutukseen alaisena.

1.7. Häiriötilanne

Mikäli kiuas ei lämpene, tarkista seuraavat kohdeet:

- virta on kytkettyynä ohjauskeskuksesta kiukaalle
- termostaatti on käännetty saunan lämpötilaa korkeammalle arvolle
- kiukaan sulakkeet sähkötaulussa ovat ehjät

2. SAUNAHUONE

2.1. Saunahuoneen eristäminen ja seinämateraalit

Sähkölämmittisessä saunassa kaikki massiiviset seinäpinnat, jotka varaavat paljon lämpöä (tiili, lasitiili, rappaus ym. vastaavat), tulee eristää riittävästi, mikäli halutaan pitää kiuasteho kohtuullisen pienennä.

Hyvin lämpöeristettynä voidaan pitää sellaista saunan seinä- ja kattorakennetta, jossa:

- huolellisesti laitetun eristevillan paksuus talon sisätiloissakin on 100 mm (vähintään 50 mm)
- rakenteen kosteussulkuna on esim. alumiini-paperi, jonka saumat on huolellisesti teippattu tiiviaksi ja paperi on asetettu siten, että kiiltävä puoli on saunan sisätiloihin päin
- kosteussulun ja paneelilauden välissä on (suosittelaan) n. 10 mm:n tuuletusrako
- sisäpinnoitteena on pienimässäinen paneelilauta, paksuus noin 12–16 mm
- seinäverhouksen yläpäässä kattopaneelilautojen rajassa on muutaman mm:n tuuletusrako

Pyrittääseen kohtuulliseen kiuastehoon, saattaa olla aiheellista pudottaa saunan kattoa alemaksi (norm. 2100–2300 mm, minimi saunakorkeus 1900 mm), jolloin saunan tilavuus pienenee ja voidaan valita ehkä pienempi kiuasteho. Katon pudotus toteutetaan siten, että palkisto kooltaaan sopivaan korkeuteen. Palkkivälit eristetään (eriste väh. 100 mm) ja sisäpinnoitetaan kuten edellä on kerrottu.

Koska lämpö pyrkii ylöspäin, lauteen ja katon välikorkeudeksi suositellaan enintään 1100–1200 mm.

HUOM! Paloviranomaisen kanssa on selvitettyvä

- bastustenarna och ytterhöljet kan orsaka brändskador på huden.
- Kasta inte för mycket vatten på aggregatet på en gång, eftersom den uppstigande heta vattnångan kan orsaka brännskador.
- Barn, rörelsehindrade, sjuka och personer med svag hälsa får inte lämnas ensamma i bastun.
- Eventuella begränsningar i samband med bastubad bör utredas i samråd med läkare.
- Föräldrar skall hindra småbarn från att komma i närheten av aggregatet.
- Småbarns bastubadande bör diskuteras med mödrarådgivningen.
 - ålder?
 - badtemperatur?
 - tid i bastun?
- Rör dig mycket försiktigt i bastun, eftersom bastulave och golv kan vara hala.
- Gå inte in i en het bastu om du är påverkad av berusningsmedel (alkohol, mediciner, droger o.d.).

1.7. Vid störningar

Om aggregatet inte blir varmt, kontrollera att:

- strömmen är påkopplad från styrcentralen till aggregatet
- termostaten har ställts in på en temperatur som överstiger rumstemperaturen
- elcentralens säkringar till aggregat är hela.

2. BASTU

2.1. Isolering av bastu, väggmaterial

I en bastu med elagggregat skall alla massiva väggtytor som lagrar mycket värme (tegel, glastegel, rappning o.d.) förses med tillräcklig isolering, om man vill hålla aggregatets effekt och strömförbrukning vid en relativt låg nivå.

Vägg- och takkonstruktioner kan anses välisolerade, om:

- de har omsorgsfullt monterad isoleringsull av tjocklek 100 mm (minst 50 mm) även i väggar som vetter mot andra rum
- konstruktionen har fuktspär av t.ex. aluminiumpapper, vars fogar tejpats ihop och vars glänsande sida vetter in mot bastun
- det mellan fuktspärren och panelen finns en cirka 10 mm (rekommendation) bred ventilationsspringa
- vägg- och takbeläggningen består av lätt panel, ca 12–16 mm
- det i övre kanten av väggbeklädningen finns en några mm bred ventilationsspringa

För att nå en rimlig aggregateffekt kan det ibland vara skäl att sänka takhöjden (normalt 2100–2300 mm, minimihöjd 1900 mm), varvid bastuns volym sjunker och ett aggregat med lägre effekt eventuellt kan väljas. Sänkningen av taket utförs så, att bjälklaget skålats vid lämplig höjd. Utrymmet mellan bjälkarna isoleras (isolering minst 100 mm) och bekläs på ovannämnt sätt.

Eftersom värmen strävar uppåt, rekommenderas att avståndet mellan laven och taket är högst 1100–1200 mm.

mitä palomuurin osia saa eristää. Käytössä olevia hormeja ei saa eristää!

HUOM! Seinien tai katon suojaaminen kevytsuojuksellä, esim. mineraalilevyllä, joka asennetaan suoraan seinään tai katon pinnalle, voi aiheuttaa vaarallista lämpötilan nousua seinä- ja kattomateriaaleissa.

2.1.1. Saunan seinien tummuminen

Saunahuoneen puiset materiaalit, kuten paneeli, tummenevat ajan mittaan. Tummenemista edesauttaa auringonvalo ja kiukaan lämpö. Jos seinäpintoja on käsitelty paneelin suoja-aineilla, on seinäpinnan tummuminen kiukaan yläpuolelta havaittavissa hyvinkin nopeasti riippuen käytetystä suoja-aineesta. Tummuminen johtuu siitä, että suoja-aineilla on huonompi lämmönkesto kuin käsitlemättömällä puulla. Tämä on todettu käytännön kokeilla. Kiukaan kivistä mureneva ja ilmavirtauksien mukana nouseva hienojakoinen kiviaineskin saattaa tumentaa seinäpintaan kiukaan läheisyydessä.

Kun kiukaan asennuksessa noudatetaan valmistajan antamia, hyväksyttyjä asennusohjeita, kiukaat eivät kuumenna saunahuoneen palava-aineisia materiaaleja vaarallisen kuumaksi. Ylimmäksi sallituksi lämpötilaksi saunahuoneen seinä- ja kattopinnoissa sallitaan + 140 asteen lämpötila.

CE-merkein varustetut saunakiukaat täyttävät kaikki sauna-asennuksille annetut määräykset. Määräyksien noudattamista Suomessa valvoo Turvateknikan keskus (TUKES).

2.2. Saunahuoneen lattia

Voimakkaan lämmönvaihtelon takia kiuaskivet rapautuvat ja murenevät käytön aikana.

Kivistä irronneet muruset ja hienojakoinen kiviaines huuhtoutuu lölyveden mukana saunan lattialle. Kuumat kivenmurut saattavat vaurioittaa lattiapäälysteitä kiukaan alta ja lähihetäisyydeltä.

Epäpuhtaudet kiuaskivistä ja lölyvedestä (esim. rautapitoisuus) saattavat imeytyä vaaleaan, laatoitteen lattian sauma-aineeseen.

Esteettisten haittojen syntymisen ehkäisemiseksi (edellä mainituista syistä johtuen) kiukaan alla ja lähihetäisyydellä tulisi käyttää keraamisia lattiapäälysteitä ja tummia sauma-aineita.

2.3. Kiuasteho

Kun seinät ja katto ovat paneelipintaiset ja paneelien takana on riittävä eristys estämään lämpövuodon seinämateriaaleihin, kiukaan teho määritetään saunan tilavuuden mukaan. Katso taulukko 1.

Jos saunassa on näkyvissä eristämättömiä seinäpintoja, kuten tiili-, lasitiili-, lasi-, betoni- tai kaakelepintoja, on jokaisesta tällaisesta seinäpintaneliöstä laskettava $1,2 \text{ m}^3$:ä saunatilavuuteen lisää ja sen perusteella valittava taulukkoarvojen mukainen kiuasteho.

Hirsipintaiset saunan seinät lämpenevät hitaasti, joten kiuastehoa määriteltäessä tulee mitattu ilmatilavuus kertoa luvulla 1,5 ja valittava sen perusteella oikea kiuasteho.

2.4. Saunahuoneen ilmanvaihto

Erittäin tärkeää saunomisen kannalta on tehokas ilmanvaihto. Saunahuoneen ilman pitäisi vaihtua kuusi kertaa tunnissa. Raitisilmäputki kannattaa

OBS! Utred hos brandskyddsmyndigheterna vilka delar av brandväggar som får isoleras. I bruk varande rökkanner får inte isoleras!

OBS! Att täcka väggar eller tak med t.e.x. mineralskiva som monteras direkt på väggen eller takytan, kan förorsaka farliga temperaturstegringar i vägg- och takmaterial.

2.1.1. Väggarna i bastun mörknar

Basturummets trämaterial, såsom panelen, mörknar med tiden. Effekten påskyndas av solljus och värmen från bastuaggregatet. Om väggarna behandlats med skyddsämnin för panel, börjar det mörknande väggpartiet ovanför bastuaggregatet att framträda rätt snabbt beroende på användt skyddsämne. Träet mörknar eftersom skyddsämnena har sämre värmebeständighet än obehandlat trä. Detta har konstaterats i praktiska test. Även det finkorniga stenmaterialet som lösörs från aggregatets stenar och stiger uppåt med luftströmmarna kan ge upphov till en mörkare väggyta i närheten av aggregatet.

Om man vid montering av aggregatet följer tillverkarens godkända monteringsanvisningar, värmer aggregatet inte upp basturummets brännbara material till farligt heta temperaturer. Högsta tillåtna temperatur för basturummets vägg- och taktytor är + 140 grader.

Bastuaggregatet med CE-märkning uppfyller alla givna föreskrifter för bastumontering. Föreskrifternas efterföljande övervakas av behöriga myndigheter.

2.2. Bastuns golv

Till följd av de kraftiga temperaturväxlingarna vittrar bastustenarna sönder under användning.

Smulor och finfördelat stenmaterial sköljs med badvattnet ut på bastugolvet. Heta stensmulor kan skada golvbelyggningar under och i närheten av aggregatet.

Föröreningar i stenarna eller vattnet (t.ex järnhalt) kan missfärga ljus fogmassa mellan golvens kakelplattor.

För att förebygga uppkomsten av estetiska skador (till följd av ovan nämnda orsaker) bör golvbelyggningen under och i närheten av aggregatet bestå av keramiskt material. Eventuell fogmassa bör vara mörk till färgen.

2.3. Aggregatets effekt

Välj aggregat och effekt utgående från bastuvolymen, om väggar och tak är panelade och om isoleringen bakom panelen är tillräcklig för förhindrande av värmeläckage (se tabell 1).

Om det i bastun finns icke isolerade väggytor, t.ex. ytor av tegel, glastegel, glas, betong eller kakel, skall för varje kvadratmeter sådan yta läggas till $1,2 \text{ m}^3$ utöver bastuvolymen. Välj sedan aggregat utgående från den sammanlagda volymen och tabellens värden.

Väggarna i en stockbastu utan annan väggfodring (panel e.dyl.) värms upp långsamt, varför den uppmätta bastuvolymen bör multipliceras med 1,5. Välj aggregat utgående från den sammanlagda volymen och tabellens värden.

2.4. Ventilation

Det är ytterst viktigt att luftventilationen är effektiv. Luften i bastun borde växla sex gånger per timme. Tilluftsröret bör placeras ovanför aggregatet vid

sijoittaa kiukaan yläpuolelle vähintään 500 mm:n korkeudelle kiukaasta. Putken halkaisijan tulee olla n. 50–100 mm.

Saunahuoneen poistoilma pitäisi ottaa mahdollisimman kaukaa kiukaasta, mutta läheltä lattiaa. Poistoilma-aukon poikkipinta-ala tulisi olla kaksi kerrotaa raitisilmäputkea suurempi.

Poistoilma on johdettava suoraan hormiin tai lattian läheltä alkavalla poistoputkella saunan yläosassa olevaan venttiiliin. Poistoilma voidaan johtaa myös oven alitse pesuhuoneeseen, jossa on poistoilma-venttiili. Oven alla tulee olla noin 100–150 mm:n rako.

Edellä esitetty ilmanvaihto toimii, jos se on toteutettu koneellisesti.

Mikäli kiuas asennetaan valmissaunaan, noudatetaan ilmastoinnissa sauna-vaalmistajan ohjeita.

Kuvasarjassa on esimerkkejä sauna-huoneen ilmastointiratkaisuista. Katso kuva 2.

2.5. Saunahuoneen hygienia

Jotta saunominen olisi miellyttävää, tulisi sauna-huoneen hygieniastä huolehtia.

Suosittelemme käyttämään saunoessa laudeliinoja, jotta hiki ei pääsisi valumaan lauteille. Käytön jälkeen laudeliinat on syytä pestä. Vieraille on hyvä olla omat laudeliinat.

Siivouksen yhteydessä olisi hyvä imuroida tai laikista sauna-huoneen lattia ja pyyhkäistä kostealla liinalla.

Vähintään puolen vuoden välein kannattaa sauna-huone pestä perusteellisesti. Saunahuoneen seinät, lauteet ja lattia harjataan juuriharjalla käytäen saunapesuainetta.

Kiuasta voi pyyhkiä pölystä ja liasta kostealla liinalla.

minst 500 mm:s höjd. Rörets diameter bör vara ca 50–100 mm.

Frånluften bör ledas ut så långt från aggregatet som möjligt, men nära golvet. Frånluftsöppningens yta bör vara dubbelt så stor som tillluftsöppningen.

Frånluften bör ledas direkt ut i ventilationskanalen eller till en ventil via ett frånluftsör som börjar nära golvet. Frånluften kan också ledas ut under dörren, om den har en ca 100–150 mm hög öppning, tex. till badrummet, om där finns en frånluftsventil.

Ovannämnda ventilationssätt fungerar om de utförs med mekanisk ventilation.

Om aggregatet monteras i en färdig fabriksmonterad bastu, bör bastutillverkarens anvisningar om ventilation följas.

Bildserien ger exempel på olika ventilationslösningar. Se bild 2.

2.5. Bastuhygien

Bastubadandet är trevligare, om hygienen i bastun sköts väl.

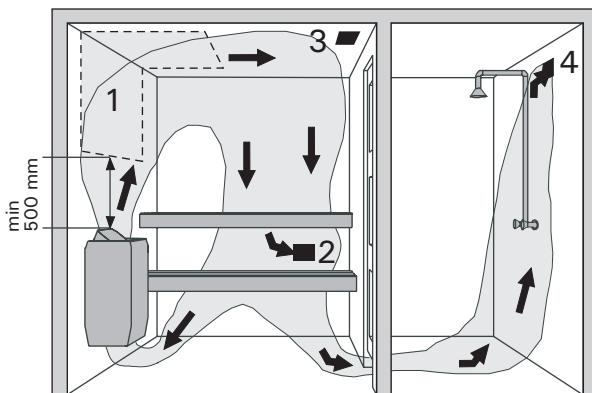
Vi rekommenderar att "stjärtlappar" används, så att svetten inte rinner ned på bastulaven. Lapparna tvättas efter användningen. Reservera lappar också för gästerna.

I samband med städningen är det skäl att dammsuga/ sopa bastugolvet och torka det med en fuktig trasa.

Bastun bör skuras noggrant minst två gånger per år. Väggar, lave och golv skuras med skurborste och tvättmedel avsett för bastur.

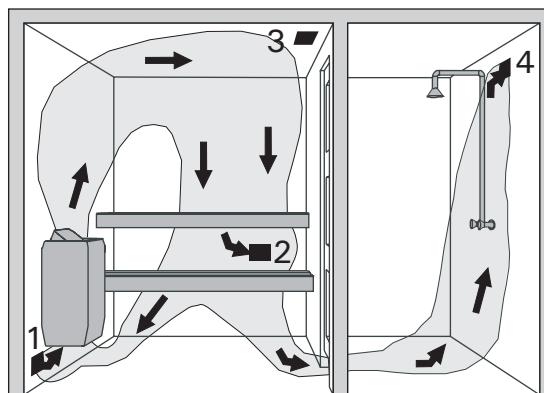
Aggregatet torkas rent från damm och smuts med en fuktig trasa.

Koneellinen ilmanvaihto Mekanisk ventilation

1. Tuloilma-aukon sijoitusalue.
2. Poistoilma-aukko.
3. Mahdollinen kuivatusventtiili, joka on suljettuna lämmittämisen ja saunomisen aikana. Saunan voi kuivattaa myös jäätämällä oven avoimeksi saunomisen jälkeen.
4. Jos poistoilma-aukko on vain pesuhuoneen puolella, sauna oven kynnysrako on vähintään 100 mm. Koneellinen poistoilmanvaihto olisi suotavaa.

Painovoimainen ilmanvaihto Naturlig ventilation

1. Tilluftsrörets placeringssområde.
2. Frånluftsöppning.
3. Eventuell torkventil, som är stängd under uppvärming och bad. Bastun torkar också väl om dörren lämnas öppen efter badandet.
4. Om det finns en frånluftsöppning endast i badrummet, bör bastudörren ha en minst 100 mm öppning ner till. Maskinell ventilation rekommenderas.

Kuva 2. Saunahuoneen ilmanvaihto
Bild 2. Ventilation i bastu

3. ASENNUSOHJE

3.1. Ennen asentamista

Ennen kuin ryhdyt asentamaan kiuasta, tutustu asennusohjeeseen ja tarkista seuraavat asiat.

- Kiuas on teholtaan ja tyypiltään sopiva ko. sauna-uhoneeseen. **Taulukon 1 antamia saunan tilavuuusarvoja ei saa ylittää eikä alittaa.**
- Syöttöjännite on sopiva kiukaalle.
- Kiukaan asennuspaikka täyttää kuvassa 3 ja taulukossa 1 annetut suojaetäisyyksien vähimääräarvot. **Arvoja on ehdottomasti noudattava, koska niistä poikkeaminen aiheuttaa palovaaran.**
- Kiuas on asennettava niin, että sähkökotelon kannessa olevat varoitustekstit ovat helposti luettavissa asennuksen jälkeen.
- KG-, T- ja F-kiukaita ei ole hyväksytty seinätai lattiasyvennykseen asennettavaksi.**

3. MONTERINGSANVISNING

3.1. Före montering

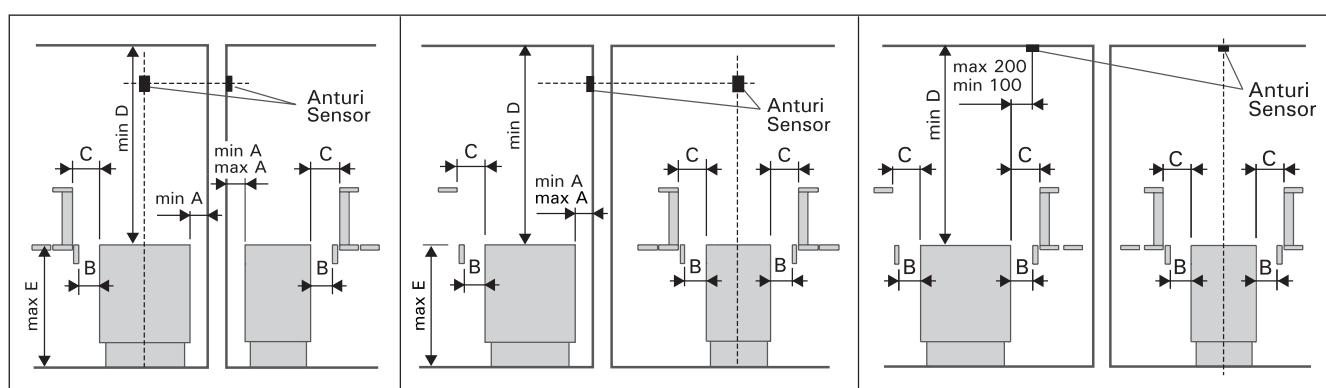
Innan du börjar montera aggregatet bör du bekanta dig med monteringsanvisningarna och kontrollera följande saker.

- Aggregatets effekt är lämplig med tanke på bastuns storlek. **De volymer som anges i tabell 1 får inte överskridas eller underskridas.**
- Driftspänningen är den rätta för aggregatet.
- Placeringen av aggregatet uppfyller de minimistandarder som anges i bild 3 och tabell 1. **Avstånden måste överhållas följas. Om säkerhetsavståndet är alltför litet uppstår brandfara.**
- Aggregatet måste monteras på så sätt att det är lätt att läsa varningstexter på kopplingslådans lock.
- KG-, T- och F-modellerna är inte godkända för montering i väggnisch eller i golvfördjupning.**

Kiuas Aggregat	Teho Effekt	Saunahuone Bastu		Kiukaan minimisuojatäisyydet Min. säkerhetsavstånd för aggregat						Kaapelit Kablar			Sulakkeet Säkringar
		Tilavuus Volym	Korkeus Höjd	A min.	A max.	B min.	C min.	D min.	E max.	Keskukselle Till centralen	Anturille Till sensoren	Liitintäjohto kiukaalle Anslutningskabel till aggregatet	
		Katso kohta 2.3. Se punkt 2.3.		Katso kuva 3. Se bild 3.						ML/MK/ MMJ	SSJ	HO7RN-F	
	kW	min m ³	max m ³	min mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm ²	mm ²	mm ²
K11G	11,0	9	16	1900	70	170	50	70	1200	700	5 x 2,5	4 x 0,25	5 x 2,5
K13,5G	13,5	11	20	2100	100	200	50	100	1400	700	5 x 4,0	4 x 0,25	5 x 2,5
K15G	15,0	14	24	2100	100	200	50	100	1400	700	5 x 6,0	4 x 0,25	5 x 2,5
T9	9,0	8	14	1900	120	150	50	80	1250	650	5 x 2,5	4 x 0,25	5 x 2,5
T10,5	10,5	9	15	1900	150	180	50	100	1250	650	5 x 2,5	4 x 0,25	5 x 2,5
F10,5	10,5	9	18	2100	100	200	30	50	1400	700	5 x 2,5	4 x 0,25	5 x 2,5
F15	15	14	26	2100	150	250	30	100	1400	700	5 x 6,0	4 x 0,25	5 x 2,5
F16,5	16,5	16	30	2100	150	250	30	100	1400	700	5 x 6,0	4 x 0,25	2x 5 x 2,5
F18	18	20	35	2100	150	250	30	100	1400	700	5 x 10,0	4 x 0,25	2x 5 x 2,5
Malli ja mitat Modell och Mått		Leveys Bredd	Syvyys Djup	Korkeus Höjd	Paino Vikt		Kiviä Stenar						
K11G–K15G		505 mm	430 mm	700 mm	25 kg		60 kg						
T9–10,5		465 mm	345 mm	660 mm	25 kg		40 kg						
F10,5–18		500 mm	500 mm	700 mm	26 kg		60 kg						

Taulukko 1. Kiukaiden asennustiedot

Tabell 1. Monteringsdata

Kuva 3. Kiukaan suojaetäisyydet. Huom! Jos E on suurempi kuin E max, silloin B min. = C min.

Bild 3. Säkerhetsavstånd för aggregat. Obs! Om E är större än E max, måste B min = C min.

3.2. Kiukaan kiinnitys lattiaan

Kiuas kiinnitetään lattiaan kahdesta jalasta, jaloissa olevista kiinnityskohdista.

Ennen kiukaan kiinnitystä on huomioitava vähimäissuojaetäisydet palaviin materiaaleihin. Katso taulukko 1 sekä kuva 3.

3.3. Suojakaide

Jos kiukaan ympärille tehdään suojakaide, on noudatettava taulukossa 1 annettuja suojaetäisyyksiä.

3.4. Ohjauskeskuksen ja anturin asennus

Ohjauskeskuksen mukana on keskuksen ja anturin asennusta varten yksityiskohtaiset tiedot.

3.5. Sähkökytkennät

Kiukaan liitännän sähköverkkoon saa suorittaa vain siihen oikeutettu ammattitaitoinen sähköasentaja voimassaolevien määräysten mukaan.

Kiuas liitetään puolikiinteästi saunaan seinällä olevaan kytkentärasiaan. Liitintäjohtona tulee käyttää kumikaapelityyppiä H07RN-F tai vastaavaa.

HUOM! PVC-eristeisen johdon käyttö kiukaan liitäntäkaapelina on kielletty sen lämpöaurauden takia. Kytkenkärasian on oltava roiskevedenpitävä ja sen korkeus lattiasta saa olla korkeintaan 50 cm.

Jos liitintä- tai asennuskaapelit tulevat saunaan tai saunaan seinien sisään yli 100 cm:n korkeudelle lattiasta, tulee niiden kestäää kuormitettuna vähintään 170 °C lämpötilan (esim. SSJ). Yli 100 cm:n korkeudelle saunaan lattiasta asennettavien sähkölaitteiden tulee olla hyväksyttyjä käytettäviksi 125 °C:n ympäristölämpötilassa (merkintä T125).

Kytkenkäaviot ovat ohjauskeskuksen asennusohjeessa.

Tarkempia ohjeita poikkeaviin asennuksiin antavat paikalliset sähköviranomaiset.

3.2. Bastuaggregatets fastsättning i golvet

Aggregatets ben har två fästpunkter för fästning vid golvet.

Innan montering påbörjas bör du kontrollera minimavstånden till brännbara material. Se tabell 1 och bild 3.

3.3. Skyddsräcke

Om ett skyddsräcke monteras runt aggregatet, måste de i tabell 1 angivna säkerhetsavstånden iakttas.

3.4. Montering av styrcentral och sensor

Med styrcentralen följer detaljerade monteringsanvisningar för centralen och sensoren.

3.5. Elinstallation

Endast en auktoriserad elmontör får – under iaktgörande av gällande bestämmelser – ansluta aggregatet till elnätet.

Aggregatet monteras halvfast till en kopplingsdosa på bastuns vägg. Anslutningskabeln skall vara gummikabel typ H07RN-F eller motsvarande.

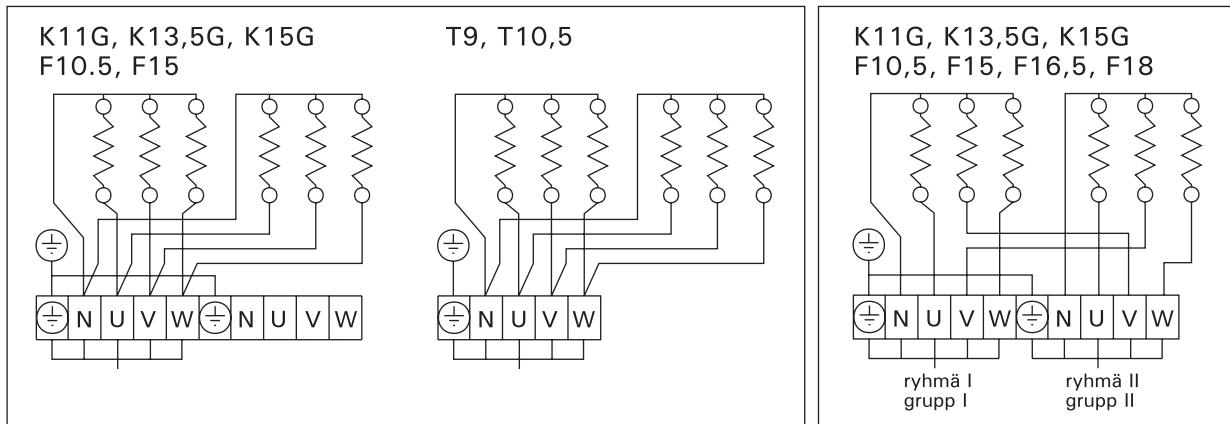
OBS! Det är förbjudet att använda anslutningskabel med PVC-isolering, eftersom PVC:n är värmeskör. Kopplingsdosan skall vara sköljtätt och placeras högst 50 cm över golvytan.

Om anslutnings- eller nätkablarna placeras på mer än 100 cm:s höjd på eller i bastuväggarna, skall de under belastning tåla minst 170 °C (t.ex. SSJ). Elutrustning som placeras högre än 100 cm ovanför bastugolvet skall vara godkänd för användning i 125 °C (märkning T125).

Tvärsnittsytan på ledningen från styrcentralen (undantag C150) till belysningen skall motsvara styrcentralens matarkabel. Se tabell 1.

Kopplingsschemana finns i monteringsanvisningarna för styrcentralen.

Närmare anvisningar för avvikande monteringssätt ges av de lokala elmyndigheterna.

**Kuva 4. Kiukaan sähkökytkennät
Bild 4. Aggregatets elinstallioner**

**Kuva 5. Kiukaan sähkökytkennät 2-ryhmäiseksi
Bild 5. Aggregatets elinstallioner (2 grupper)**

3.6. Sähkökiukaan eristysresistanssi

Sähköasennusten lopputarkastuksessa saattaa kiukaan eristysresistanssimittauksessa esiintyä "vuotoa", mikä johtuu siitä, että lämmitysvastuksien eristeaineeseen on päässyt imetyymään ilmassa olevaa kosteutta (varastointi/kuljetus). Kosteus saadaan poistumaan vastuksista parin lämmityskerran jälkeen.

Älä kytke sähkökiukaan tehonsyöttöä vikavirtakytkimen kautta!

3.6. Elaggregatets isoleringsresistans

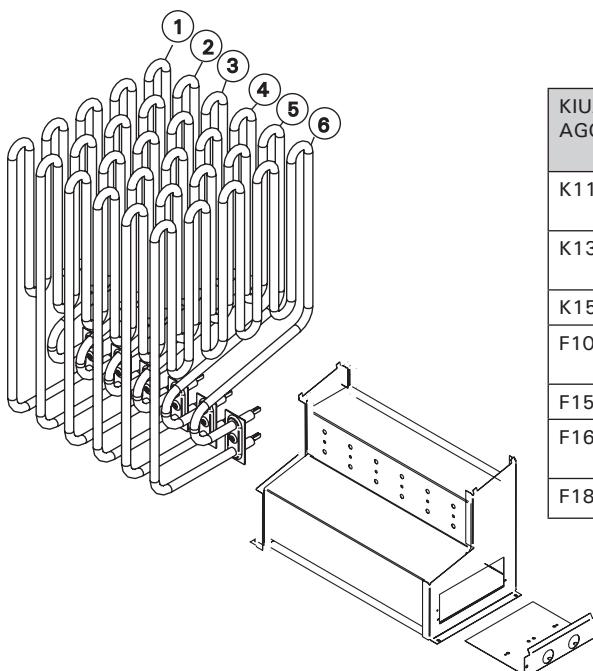
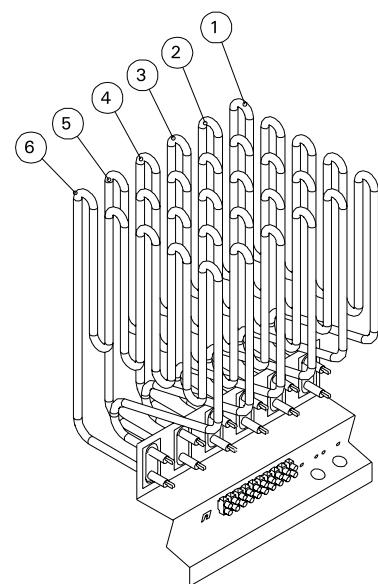
Vid slutgranskningen av elinstallationerna kan det vid mätningen av aggregatets isoleringsresistans förekomma "läckage", till följd av att fukt från luften trängt in i värmemotståndens isoleringsmaterial (lager/transport). Fukten försvinner ur motstånden efter några uppvärmingar.

Anslut inte aggregatets strömmatning via jordfelsbrytare!

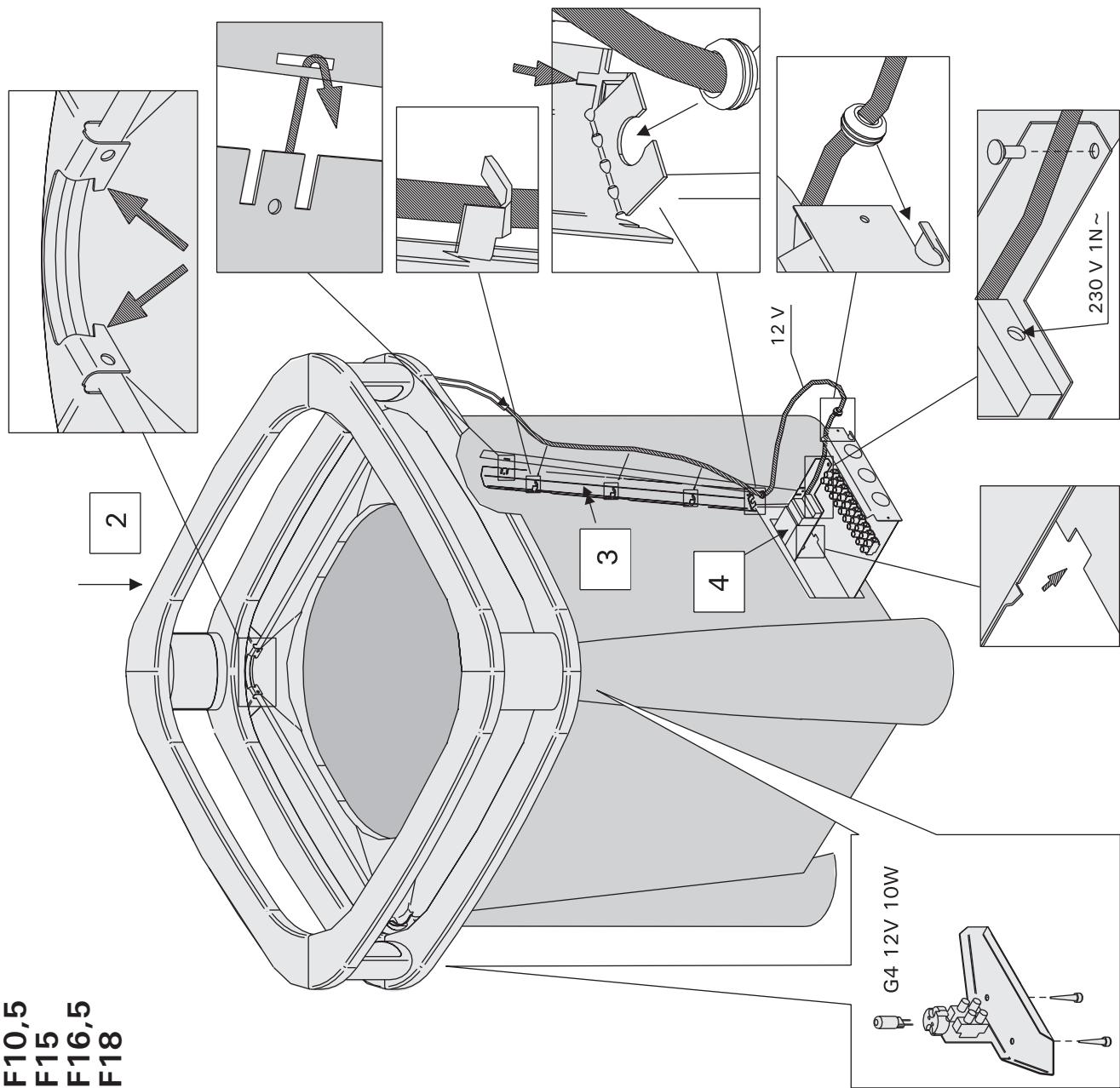
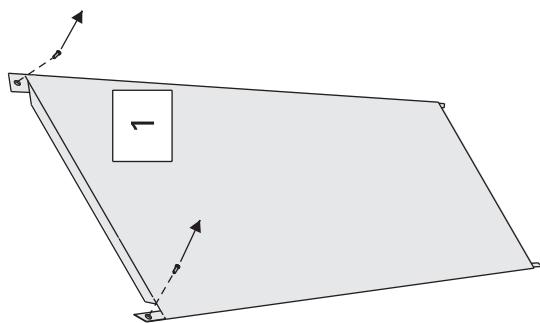
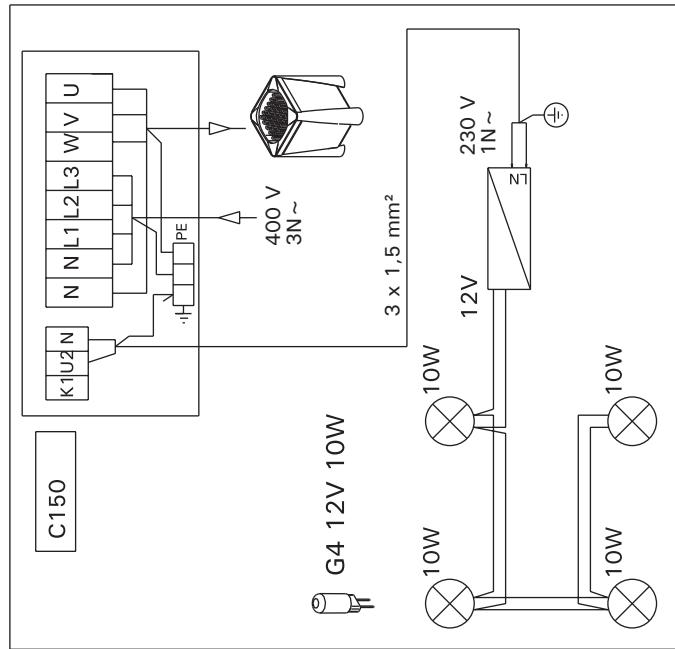
4. VARAOSAT

4. RESERVDELAR

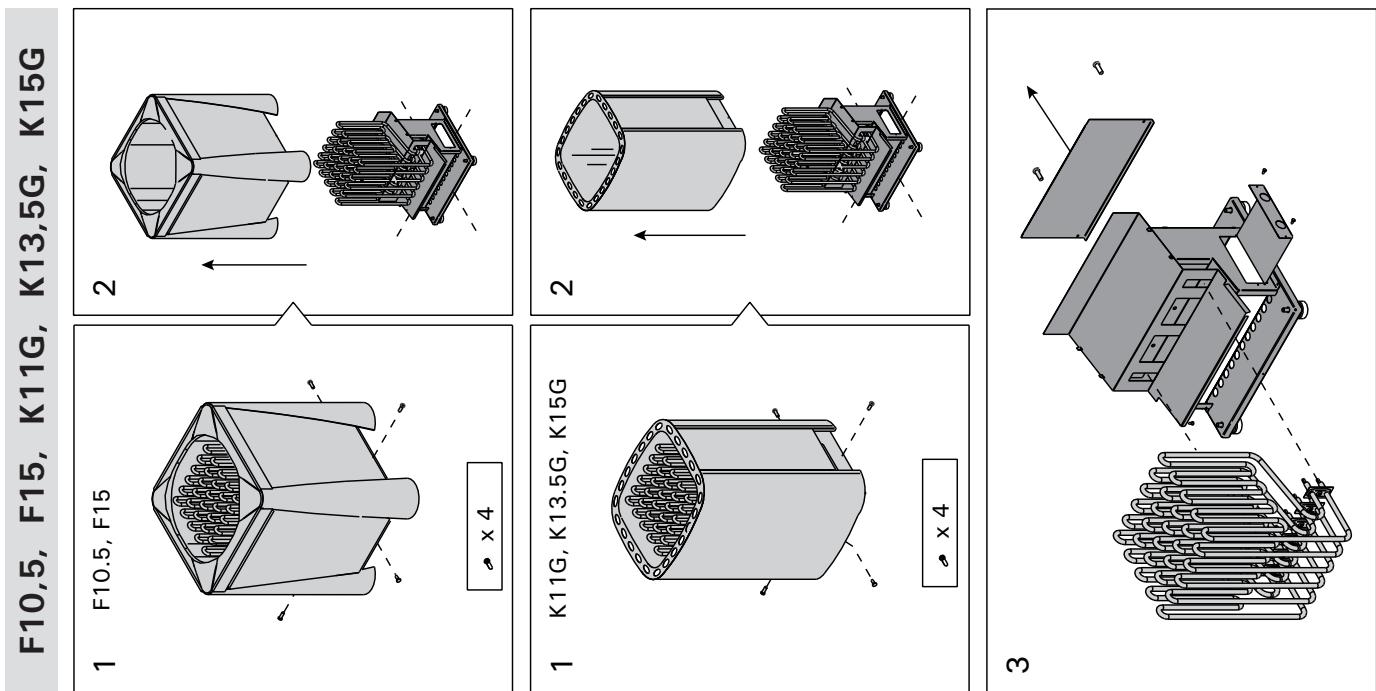
KIUAS AGGREGAT	VASTUKSET VÄRMEELEMENTEN	TEHO EFFEKT	OSANRO BETECKNING	SSTL EGFF
T9	1, 2, 3, 4, 5, 6	1500 W/230 V	ZSS-110	8261180
T10,5	1, 3, 5 2, 4, 6	2000 W/230 V 1500 W/230 V	ZSS-120 ZSS-110	8261181 8261180

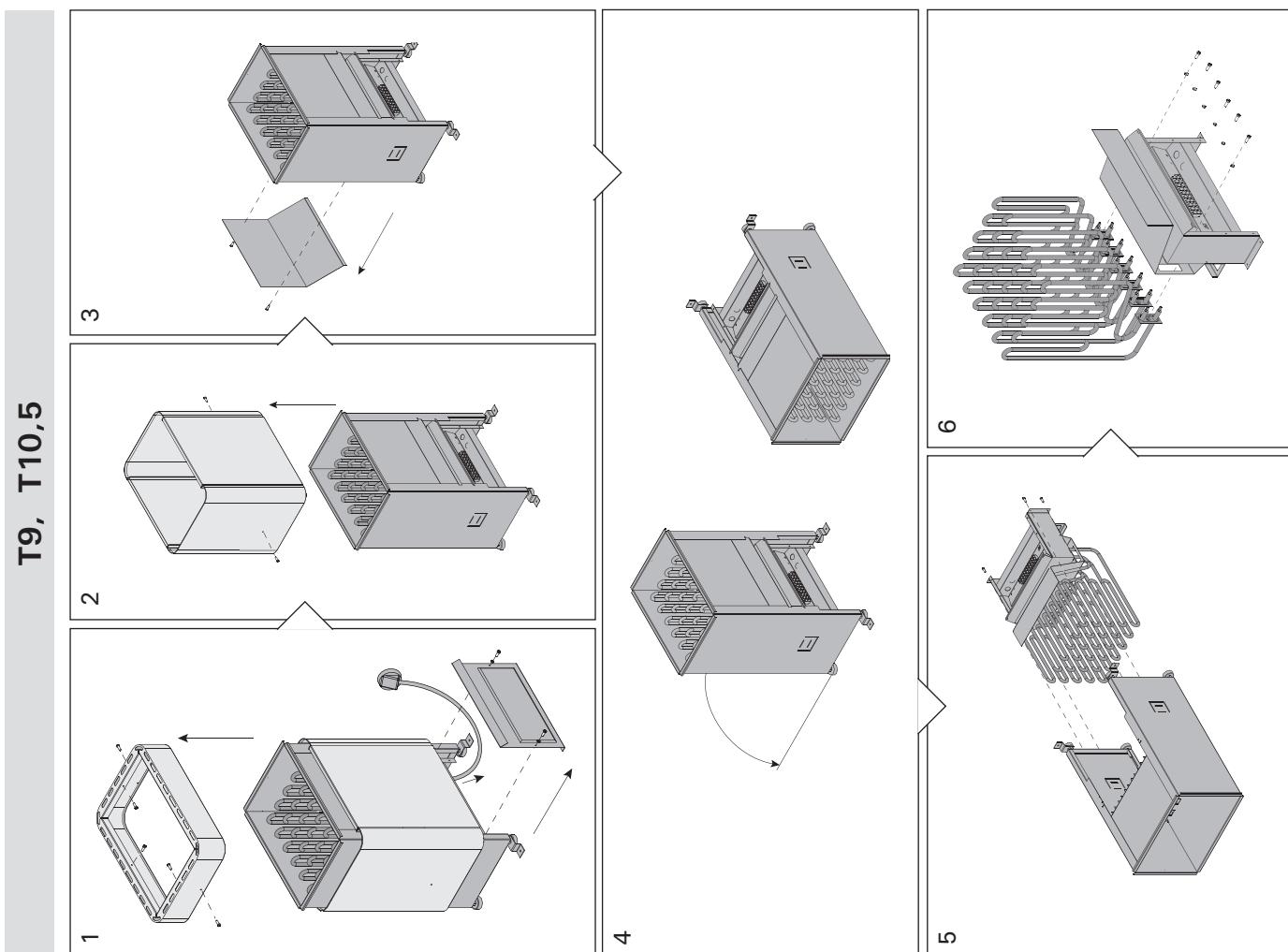
KIUAS AGGREGAT	VASTUKSET VÄRME-ELEMENTEN	TEHO EFFEKT	OSANRO BETECKNING	SSTL EGFF
K11G	1, 3, 5 2, 4, 6	2150 W/230 V 1500 W/230 V	ZSP-240 ZSS-110	8260721 8261180
K13,5G	1, 3, 5 2, 4, 6	2000 W/230 V 2500 W/230 V	ZSS-120 ZSP-250	8261181 8260724
K15G	1, 2, 3, 4, 5, 6	2500 W/230 V	ZSP-250	8260724
F10,5	1, 3, 5 2, 4, 6	2000 W/230 V 1500 W/230 V	ZSS-120 ZSS-110	8261181 8261180
F15	1, 2, 3, 4, 5, 6	2500 W/230 V	ZSP-250	8260724
F16,5	1, 3, 5 2, 4, 6	2500 W/230 V 3000 W/230 V	ZSP-250 ZSP-255	8260724 8260723
F18	1, 2, 3, 4, 5, 6	3000 W/230 V	ZSP-255	8260723

F10,5, F15, K11G, K13,5G, K15G

T9, T10,5

HARVIA

Harvia Oy

PL12

40951 Muurame

Finland

www.harvia.fi